

Sidenſkaber, og den begriber ikke, hvilken Forbitrelſe og ſarme dette Syſtem har vaakt, og hvilken Billie og Længſel der er eſter at komme ind paa forfatningsmæssige Tilſtande. Regjeringens hele Politik, det vilde ærede Medlemmer kunne kontrollere, er altid ſaldet ſammen med, hvad der ſtaar i de kjøbenhavnske Blade og ſærlig „Dagbladet“. Jeg ſiger vel af Venlighed mod „Dagbladet“, thi det er et Faktum, at „Dagbladet“ og jeg ſtaa i et Slags Kjærlighedsforhold til hinanden — det er rigtignok af dem, der viſe ſig ved gjensidige ſmaa Ubehageligheder; — jeg har altid læſt Bladet og ſkal blive ved at gjøre det; jeg læſer det med ſtor Fornøielſe og lægger Bægt paa, hvad der ſtaar i det; men jeg vilde ønske, at Regjeringen havde lagt mindre Bægt derpaa. Regjeringens væſentlige Politik har været en Afſpejling af „Dagbladet“. Efterſom man ſaae „Dagbladet“ ſtaa en og anden Streng an, kom Regjeringen og anſlog den ſamme Streng. Saaledes var det med Forſvarsspørgsmaalet, Arbejderſpørgsmaalet, de to Maanedes, ſaa det One, ſaa det Andet, og i den ſidſte Tid kom Landsthingets Stilling. Man kan ſaaledes ſe, at Skridt for Skridt er Regjeringens Politik fulgt efter „Dagbladets“ Anviſning, men det tror jeg ikke — med al Reſpekt for „Dagbladet“ — er en rigtig Maade for Regjeringen at danne ſig ſit Program paa. Det er fuldkændig berettiget for et Blad i Kjøbenhavn, at det ſvinger lidt op og ned med Stemninger og Luſtninger, ſom der kan komme, og at det har nogen ſtærk Overbeviſning, kan man heller ikke ſtrengt forlange, det kommer an paa, hvad det Blad repræſenterer; men det kan man forlange hos en Regjering. Hvorfor har nu egentlig Regjeringen kunnet ſtille ſig paa et ſaa løſt Grundlag? Det tror jeg, jeg kan oplyſe ved Hjælp af en Udtalelſe af den ærede Conſeilpræſident, der ligger i, at Regjeringen har en grundſælt Opfattelſe af, hvad vor Forfatning forlanger og byder. Jeg tillod mig at ſige det ved 1ſte Behandling af denne Lov, og den ærede Miniſter syntes ikke om det; han ſagde, at, hvis jeg havde været mindre hidſig — hvad jeg for øvrigt aldrig er, hvad jeg ikke var den Gang og heller ikke er idag — havde jeg ikke ſagt det. Men det er ikke Tilfældet; jeg ſagde det med fuld Overbeviſning og Overlæg, og jeg gjentager det nu med fuld Overbeviſning og ſkal ſætte det paa den ærede Conſeilpræſidentens egen Ord. Den ærede Conſeilpræſident erklærede nemlig ved denne Lovs 1ſte Behandling, at han anerkjendte en Rigsdagsparlamentariſme. Det er et Ord, der ſenere har gjort megen Lyſke, idet det omkring i Kredſene paa Landet er blevet Jelttraabet i diſſe mærkelige, ſmaa Foreninger, der kaldes „Grundlovsforeninger“. Jeg veed ikke, om de Herrer kjende dem, men der findes flere af dem, og deres egentlige Opgave er det at diſkutere de ønskeligſte og bedſte Midler

til ſnareſt at ſtaffe en proviſoriſk Finantslov. Diſſe ſmaa Foreninger have ogsaa optaget denne Rigsdagsparlamentariſme i deres Program. Men denne Rigsdagsparlamentariſme definerede den ærede Conſeilpræſident ikke, ſom man pleier at forſtaa den, thi naar man i Umindelighed taler om Rigsdagsparlamentariſmen, vil man ikke kunne forſtaa Andet derved end, at en Regjering for at kunne blive ved at være Regjering, maa kunne komme ud af det og arbejde ſammen med begge Rigsdagens Afdelinger. Det kan ikke forſtaas paa anden Maade; det er Lokammerſyſtemet, og det er vort Program helt ud, og jeg ſer ikke rettere end, at, derſom det virkelig var Miniſteriets Program, maatte Et af To være ſtet, enten maatte vi være enige med Miniſteriet eller, da det viſer ſig, at det ikke er Tilfældet, maatte Regjeringen have ophørt at eksistere. Men det er ikke Conſeilpræſidentens Opfattelſe af Rigsdagsparlamentariſmen; derved forſtaa den ærede Conſeilpræſident, at det er tilfrækkeligt ikke at have begge Thing imod ſig, og naar vi onſkede det i en anden Taleform, er det tilfrækkeligt, at Regjeringen har det ene Thing for ſig. Det synes den klare Logik at give. Men en Regjering, hvis Opfattelſe af Forfatningen kan ſamles i dette Ord: det er nok at have eet Thing for ſig, den anerkjender ikke Lokammerſyſtemet, men den ſtaar fuldt ud paa Etammerſyſtemets Standpunkt og paa et meget uklart Etammerſyſtemets Standpunkt, hvortil man forſt maa naae gjennem Omſkrivninger og logiſke Diſtinktioner for at forſtaa det, fordi det er dækket af Talemaader, der kunne ſe ud ſom det Mudsatte. Det er en meget uheldig Stilling, og den er — det tror jeg heller ikke Nogen vil beſtride — i virkelig Strid med vor Forfatning. Jeg ſaae forleden Dag — det er ret intereſſant — hvorledes Ordſpørreren for Grundloven i 1849, det var Krieger, udtalte ſig om en ſaadan Politik. Det maa maaske være mig tilladt at læſe det op for den hiſtoriske Conſeilpræſident. Han udtaler ſig ſaaledes: „Her kan jeg nu meget vel ſætte mig ind i en ſaadan Tante, ſom aldeles ſkarpt ſiger: enten eet Thing ſtrengt gjennemført, Etammerſyſtem, eller to Thing ſtrengt gjennemført, Lokammerſyſtem. Alt, hvad der ligger imellem, er ikke rent, ſtrengt gjennemført, det er en Mellemvei, det duer ikke.“ Det er netop dette Standpunkt, Regjeringen ſtaar paa; det er ikke Lokammerſyſtemet, og det er heller ikke formelt Etammerſyſtemet, men et Standpunkt, ſom hverken er det ene eller det andet, men dog løber ud i Etammerſyſtemet. Det er det, den ærede Ordſpørrer for Grundloven kalder: det duer ikke, og det er ogsaa min Mening, jeg tror heller ikke, at et ſaadan Standpunkt duer. Jeg har kun villet nævne dette, fordi jeg tror, at den ærede Conſeilpræſident ſætter Pris paa, hvad der kommer fra den Side; men det duer ikke, fordi det virkelig er i Strid